

Cztery ćwiczenia do Modułu V „Podnoszenie świadomości na temat walidacji nabytych kompetencji“

Ćwiczenie nr 1

Metody i narzędzia walidacji umiejętności i kompetencji

Cel ćwiczenia: zwiększenie wiedzy i zrozumienia metod i narzędzi wykorzystywanych w procesie walidacji umiejętności i kompetencji.

Opis:

Walidacja jest procesem potwierdzania, przez uprawniony organ, że wyniki nauczania (wiedza, umiejętności oraz/lub kompetencje) uzyskane przez daną osobę, w trakcie kształcenia formalnego, nieformalnego czy poza formalnego, zostały ocenione zgodnie z przyjętymi kryteriami i są zgodne z wymaganiami standardów walidacji. Walidacja zwykle prowadzi do certyfikacji.

Proces walidacji składa się z czterech niezależnych etapów:

- Identyfikacja poprzez rozmowę, doświadczeń danej osoby;
- Dokumentacja mająca na celu pokazanie doświadczeń osoby;
- Formalna ocena doświadczeń, oraz
- Certyfikacja wyników oceny, prowadząca do uzyskania częściowych lub całkowitych kwalifikacji.

Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z możliwości walidacji swoich kompetencji, uzyskanych w drodze kształcenia nieformalnego i poza formalnego. Możliwe przyczyny małej wiedzy na ten temat to: rozwój dziedziny walidacji jest ciągle czymś nowym; brakuje krajowych działań promocyjnych zwiększających świadomość praktyk walidacji; walidacja skierowana jest do określonej grupy; wciąż nie ma rozwiniętej kultury nauki przez całe życie, a istota walidacji nie jest rozumiana przez społeczeństwo.

Ćwiczenie to pomoże rozwinąć większą świadomość tego jak zorganizowany jest proces walidacji oraz wykorzystywanych w nim metod i narzędzi.

Przewidywany czas trwania: 15 minut

Instrukcja: przeczytaj o metodach i narzędziach wykorzystywanych w nauczaniu przez całe życie i zdecyduj jaka metoda lub narzędzie zostały wykorzystane w procesie walidacji.

- **Tak**, ta metoda/narzędzie zostało wykorzystane w procesie walidacji
- **Nie**, ta metoda/narzędzie nie zostało wykorzystane w procesie walidacji.

Nr	Opis metod i narzędzi	Wpisz TAK lub NIE (czy narzędzie/metoda zostały wykorzystane w procesie
----	-----------------------	---

		walidacji)
1	Debata- zrównoważona dyskusja dotycząca określonego przedmiotu (<i>na przykład, znaczenia różnych umiejętności czy kompetencji w zakresie przedsiębiorczości LSE</i>)	
2	Metody deklaratywne - samoocena własnych umiejętności i kompetencji	
3	Wywiad z pracodawcą	
5	Testy i egzaminy - metoda oceny i pomiaru wiedzy, umiejętności i kompetencji	
6	Uczenie się w miejscu pracy	
7	Portfolio wiedzy – zbiór dowodów pokazujących twoje osiągnięcia w nauce/szkoleniu	
8	Identyfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji	
9	Dialog społeczny	
10	Ocena wyników kształcenia	

Po wypełnieniu powyższego arkusza, facilitator może podać uczniom właściwe odpowiedzi i zorganizować dyskusję podczas której wyjaśni metody i narzędzia przedstawione w arkuszu poniżej.

1	Debata - wyważona dyskusja dotycząca konkretnego tematu	<u>Oczekiwana odpowiedź.</u> Biorąc udział w debacie możesz potwierdzić, że masz wiedzę i umiejętności, które chcesz poddać walidacji Potwierdzić i przekonać walidatora o twojej zdolności do przeprowadzenia przemyślanej argumentacji oraz o posiadaniu odpowiedniej wiedzy na dany temat. Debata oferuje uczniom możliwość pokazania swoich umiejętności społecznych i komunikacyjnych.
2	Deklaratywne metody samooceny umiejętności i kompetencji	<u>Oczekiwana odpowiedź.</u> Uczniowie składają formalne oświadczenie dotyczące ich nauki, pisemnie odpowiadając na wcześniej ustalone kryteria, służące wspieraniu samooceny. Ważna jest też możliwość wykorzystania krytycznego myślenia, i z tego powodu metoda ta jest często używana wspólnie z innymi metodami walidacji, dostarczając bardziej obiektywnych kryteriów oceny.

3	Rozmowa z pracodawcą	<p><u>To nie jest oczekiwana odpowiedź.</u></p> <p>Rozmowy takie często odbywają się w pracy i sytuacjach związanych z pracą, gdzie ważna jest ocena sytuacji i wartości.</p>
5	Testy i egzaminy – metoda oceny i pomiaru osiągnięć	<p><u>Oczekiwana odpowiedź</u></p> <p>Metody te wykorzystywane są na ostatnim etapie procesu walidacji czyli certyfikacji wyników oceny, która prowadzi do uzyskania częściowych lub całkowitych kwalifikacji. Testy i egzaminy mają taką zaletę że są społecznie rozpoznawalne jako ważne i wiarygodne. Testy są również tanie w przygotowaniu i proste w przeprowadzeniu, w porównaniu do innych metod. Testy i egzaminy można też łatwiej połączyć ze standardami obowiązującymi w edukacji. Jakkolwiek, mogą być one stresujące dla osób, które mają negatywne doświadczenia związane z edukacją formalną lub mają niskie umiejętności w zakresie pisania. Dotyczy to również obszarów, gdzie praktyczne umiejętności i kompetencje są kluczowe, a potencjał testów w zakresie ich oceny jest ograniczony. Obserwacje mają tą zaletę, że osoba obserwowana ma możliwość potwierdzenia swoich umiejętności w praktyce.</p>
6	Uczenie się w miejscu pracy	<p><u>To nie jest oczekiwana odpowiedź.</u></p> <p>Jest to bardzo dobra metoda organizacji nauki przez całe życie w miejscu pracy, jakkolwiek nie wykorzystuje się jej do walidacji umiejętności i kompetencji.</p>
7	Portfolio wiedzy – zbiór dowodów pokazujących twoje osiągnięcia w nauce/szkoleniu	<p><u>Oczekiwana odpowiedź</u></p> <p>Metoda ta wiąże się z etapem dokumentacji procesu walidacji. Portfolio wiedzy to bardzo ważne i wartościowe narzędzie do zbierania osiągnięć uczniów w rozwijaniu kompetencji i umiejętności miękkich nabytych w trakcie procesu uczenia się przez całe życie, wliczając w to kształcenie formalne, nieformalne i poza formalne. Wszelkie dowody kształcenia (certyfikaty, dyplomy, notatki nauczycieli potwierdzające nabycie kompetencji, itp.) przechowywane są w Portfolio wiedzy i mogą być aktualizowane w trakcie i po zakończeniu procesu kształcenia.</p>

8	Identyfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji	<p><u>Oczekiwana odpowiedź</u></p> <p>Walidacja powinna zacząć się od identyfikacji nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Identyfikacja to metoda wykorzystywana w procesie walidacji, polegająca na sprawdzaniu doświadczeń danej osoby. To w tym miejscu osoba zdaje sobie sprawę ze swoich poprzednich osiągnięć. Etap ten jest kluczowy, ponieważ wyniki nauczania różnią się i są nabywane w różnych sytuacjach: w domu, w pracy, poprzez udział w różnych formach szkolenia nieformalnego, jak również w wyniku realizacji pasji. Dla wielu osób dorosłych, odkrycie swoich zdolności jest wartościowym rezultatem procesu.</p>
9	Dialog społeczny	<p><u>To nie jest oczekiwana odpowiedź.</u></p> <p>Jest to bardzo dobra metoda organizowania procesu wymiany pomiędzy partnerami społecznymi, która promuje współpracę i układy zbiorowe, jakkolwiek, nie używa się jej do walidacji umiejętności i kompetencji.</p>
10	Ocena wyników kształcenia	<p><u>To nie jest oczekiwana odpowiedź.</u></p> <p>Ocena jest jednym z najważniejszych etapów w procesie walidacji. Dotyczy oceny dowodów formalnych, ale może również obejmować innego rodzaju dowody. <i>Obserwacja</i> jest jedną z metod oceny i polega na gromadzeniu dowodów podczas wykonywania określonych zadań. Podejście to, wykorzystane przez obiektywnego asesora, można zastosować również w ocenie walidacji kształcenia nieformalnego i poza formalnego. W trakcie etapu oceny, dana osoba ma możliwość potwierdzenia swoich umiejętności poprzez realizację praktycznych zadań.</p>

Zakładane rezultaty.

- Lepsze zrozumienie procesu walidacji

Ćwiczenie nr 2

Czy jesteś zainteresowany walidacją swoich umiejętności i kompetencji spójnych z LSE?

Cel ćwiczenia: identyfikacja istotnych kompetencji i umiejętności w obszarze LSE, walidacja wyników kształcenia nieformalnego i poza formalnego, jak również umiejętności nabytych w pracy.

Opis: Ćwiczenie do wykorzystania w obu kursach: szkoleniach LSE oraz szkoleniach osób defaworyzowanych, które chcą zostać przedsiębiorcami. Ćwiczenie to pomoże uczniom na określenie stopnia gotowości do walidacji kompetencji LSE i nabytych wcześniej umiejętności (nabyte w drodze kształcenia nieformalnego i poza formalnego, jak również w miejscu pracy). Pozwoli to również uświadomić uczniowi konieczność przyszłej nauki w instytucjach kształcenia formalnego, celem walidacji wyników nauczania LSE.

Czas trwania szkolenia dla nauczycieli osób dorosłych wynosi około 20 minut (tak aby zapoznać się z ćwiczeniem i przygotować do pracy z osobami defaworyzowanymi).

Czas kursu dla uczniów defaworyzowanych to około 60 minut.

Instrukcje- zadania do zrobienia.

Zastosuj się do poniższych kroków: kroki 1, 2, 3 wymagają samodzielnej pracy, a krok 4 – dyskusji w grupie.

Krok 1. Praca indywidualna. Dokonać samodzielnej oceny kompetencji, powiązanych z możliwością założenia przedsiębiorstwa opartego na stylu życia.

Wykorzystaj skalę ocen

JESTEM W TYM BARDZO DOBRY	4
JESTEM W TYM DOBRY	3
JESTEM W TYM DOSTATECZNIE DOBRY	2
NIE JESTEM W TYM DOBRY	1

Wskaż swój poziom kompetencji dla każdego z obszarów. Obszar zawodowy o największej liczbie punktów powinien być uwzględniony podczas formułowania ram biznesu LS oraz rozpatrywania możliwości walidacji.

Obszary zawodowe	Rodzaj pracy	1	2	3	4
Sztuka					
	Malarstwo				
	Fotografia				
	Muzyka				
	Taniec				
	Organizacja eventów				
	Ceramika				
Uroda					
	Mobilny fryzjer				
	Make-up				
	Kosmetyczka				
	Stylizacja paznokci				
DIY (Do it yourself.com)					
Żywność					
	Słodycze				
	Catering				
	Gotowanie				
	Wyrób ciast				
	Dżemy/przetwory				
	Pieczywo				
	Wypieki				
Rękodzieło					
	Robienie na drutach				
	Szycie, produkcja i projektowanie ubrań				
	Przeróbki ubrań				
	Wyrób torebek				
	Biżuteria				
	Hafciarstwo				
	Dekoracje				
	Produkcja upominków				
	Rzemieślnictwo				
Wnętrza					
	Gobeliny				
	Garncarstwo				
	Projektowanie wnętrz				
	Fotele				
Opieka					
	Opieka nad dziećmi				
	Niańka				

	Mini przedszkole				
	Mobilna niania/pielęgniarka				
	Opieka nad osobami starszymi				
Zwierzęta domowe					
	Wyprowadzanie psów				
	Pet minding				
	Domowe usługi dla zwierząt				
	Pielęgnacja zwierząt				
Rolnictwo					
	Obsiewanie pola				
	Ogrodnictwo				
	Szkółki roślin				
	Kielkowanie				
Sprzedaż					
	In e-shop				
	In the market				
	Biznes odzieżowy (sprzedaż odzieży używanej)				
Inne					
	You tube				
	Vox pop				
	Pisanie/edycja				
	Tłumaczeni ustne /pisemne				
	Przewodnik turystyczny				
	Terapia sztuką				
	Centrum medycyny holistycznej				
	Wypożyczalnie sprzętu nad morzem				

Krok 2. Praca indywidualna. Określ 1-2 obszary zawodowe LSE, w których posiadasz kompetencje i mógłbyś walidować swoje wyniki nauczania. Wypisz je. Do każdego z wybranych powyżej obszarów zawodowych, prosimy o wybranie 1 czy 2 typów LSE, z najwyższymi ocenami i wypisanie ich. Jakie umiejętności w tym zakresie posiadasz? Wymień 3 -5 umiejętności (kompetencji):

Obszar zawodowy	Rodzaj pracy	Umiejętności/kompetencje	Dowody uzyskania umiejętności/kompetencji
		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
		1.	
		2.	

		3.	
		4.	
		5.	

Jakie dowody możesz przedstawić na potwierdzenie wspomnianych kompetencji? Mogą to być certyfikaty, dowody doświadczenia zawodowego, próbki pracy, dokumenty, zdjęcia, itp. Wypisz

Krok 3. Praca indywidualna. Kompetencje, które musisz jeszcze rozwinąć, aby zacząć biznes oparty na stylu życia.

Jakie kompetencje musisz rozwinąć aby dobrze poprowadzić biznes LSE? Wypisz 3-5 kompetencji:

- 1.
- 2.
- 3.

Krok 4. Dyskusja w grupie. Sposób na uzyskanie dodatkowych kompetencji i umiejętności miękkich.

Przedstaw pozostałym członkom grupy rodzaje biznesu LSE, które chciałbyś założyć, główne kompetencje i umiejętności, które już posiadasz, oraz te które chciałbyś rozwinąć. Poproś o pomoc grupy odnośnie możliwości zdobycia tych kompetencji. Kto może pomóc? Omówcie możliwe sposoby uzyskania potrzebnych kompetencji i połączenia nauki przez całe życie (jeśli konieczne) z nauką formalną. Gdzie możesz znaleźć informacje dotyczące walidacji istniejących umiejętności (kompetencji)? Jak znaleźć organizację dokonującą walidacji kompetencji niezbędnych w wybranych obszarach LSE.

Zakładane rezultaty. Facilitator pomaga uczniom w znalezieniu możliwości walidacji ich kompetencji dla wybranego obszaru LSE, łącząc naukę przez całe życie (jeśli konieczne) z nauką formalną.

Ćwiczenie nr 3

Samoocena umiejętności miękkich, które mogą być wykorzystane do walidacji kompetencji.

Cel ćwiczenia: przygotowanie do procesu walidacji umiejętności miękkich i uzupełnienie danych w europejskim CV oraz w portfolio wiedzy.

Opis:

Twoje umiejętności miękkie (to czy jesteś dokładny, skuteczny, szczegółowy, elastyczny, odpowiedzialny, punktualny, czy potrafisz pracować w grupie, rozwiązywać problem, myśleć krytycznie, itp.) są bardzo ważne w środowisku pracy. Też możesz je walidować i wykorzystać do ulepszenia swojego CV.

Ćwiczenie to da Ci możliwość samooceny umiejętności miękkich, które uzyskałeś na różnych etapach życia, wliczając w to kształcenie formalne i poza formalne, uczenie się w miejscu pracy, jak również dostarczy informacji zwrotnych dotyczących własnego rozwoju zawodowego i osobowego. Uczeń odkrywa możliwości poznania swoich kompetencji (nabytych w drodze kształcenia nieformalnego). Facylitatorzy pomagają uczniom rozpocząć walidację swoich kompetencji przy wykorzystaniu portfolio wiedzy.

Czas - 40 minut

Instrukcja- zadania do wykonania.

Ćwiczenie sytuacyjne ma na celu dostarczenie informacji zwrotnej odnośnie różnych etapów życia. Szczególną uwagę należy zwrócić, na sytuacje związane z pracą. Różne czynniki (osoby, działania, kontekst...) mogły wpłynąć na rozwój osobowy danej jednostki. To ćwiczenie ma na celu ukazanie niektórych czynników. Należy zastosować się do poniższych kroków i pracować indywidualnie lub w parach.

Kroki	Czas (min.)	Wyjaśnienie	Działanie
Krok 1. Praca samodzielna. Analiza sytuacji	10	Pomyśl o wybranej sytuacji związanej z pracą, z której jesteś dumny (ostatnie 3 lata)	Opisz ta sytuację i wypisz: <ul style="list-style-type: none"> • Dlaczego jestem dumny? • Kto może to potwierdzić? • Kto mi pomógł? • Co sprawiło że był to sukces? • Co to mówi o mnie?

Krok 2. Praca w parach	10	Opisz sytuację	<ul style="list-style-type: none">- Wyjaśnij 'sytuację' osobie z grupy- Zamieńcie się rolami!- Okaż zainteresowanie historią drugiej osoby- Zadawaj pytania aby lepiej zrozumieć sytuację drugiej osoby
Krok 3. Samodzielna praca	10	Ocena kroku 2.	Pracuj samodzielnie: <ul style="list-style-type: none">- Wypisz swoje cechy (charakter, umiejętności miękkie), które pomogły Ci osiągnąć tak dobre rezultaty.
Krok 4. Samodzielna praca	10	Ocena kroku 2.	Pracuj samodzielnie: <ul style="list-style-type: none">- Wypisz cechy (charakter, umiejętności miękkie), które znalazłeś u drugiej osoby (we wspomnianych wyżej sytuacjach).
Krok 5. Praca w parach	5	Podziel się swoimi odkryciami z drugą osobą z grupy.	Podziel się opinią na temat swoich umiejętności, określonych przez Ciebie i przez partnera. Uzgodnij z partnerem listę swoich najistotniejszych kompetencji i umiejętności.

Zakładane rezultaty. Zebrałeś dowody potwierdzające twoje kompetencje osobowe/umiejętności miękkie do swojego europejskiego CV oraz do portfolio.

Ćwiczenie nr 4

Samooceńca umiejętności miękkich, istotnych w prowadzeniu biznesu opartego na stylu życia

Cel ćwiczenia: stworzenie rubryki umożliwiającej ewaluację umiejętności miękkich potrzebnych w prowadzeniu biznesu opartego na stylu życia.

Opis:

Ćwiczenie to może być wykorzystane w obu szkoleniach: szkoleniu nauczycieli osób dorosłych w zakresie LSE, oraz szkoleniu dla osób defaworyzowanych, które chcą zostać przedsiębiorcami LSE. Ćwiczenie to pomoże przedsiębiorcom LSE ocenić swój poziom umiejętności miękkich w zakresie przedsiębiorczości i w odniesieniu do różnego rodzaju dowodów, które są wskaźnikami sukcesu/kompetencji. Obejmuje to samoocenę podjętych działań związanych z przedsiębiorczością LSE.

Czas kursu szkoleniowego dla **nauczycieli osób dorosłych** to około 20 minut (zaznajomienie się z ćwiczeniem i przygotowanie do prowadzenia szkoleń z osobami defaworyzowanymi).

Czas trwania kursu dla **osób defaworyzowanych** to 60 minut.

Instrukcja:

Lista istotnych umiejętności miękkich:

- Innowacyjność/ kreatywność
- Szybkie podejmowanie decyzji
- Podejście strategiczne
- Rozwiązywanie problemów
- Ustalanie celów
- Komunikacja
- Zarządzanie

Samoocena umiejętności miękkich

Umiejętności miękkie	Znaczenie biznesu LSE	Poziom umiejętności miękkich	Wskaźniki	Istotność wskaźników w odniesieniu do kompetencji
	0 (najmniejsze) 1 2 3 4 (największe) *Jak ważna jest dana umiejętność dla twojego biznesu?	0 (najmniejsze) 1 2 3 4 (największe) *W oparciu o posiadane dane, oceń swój poziom umiejętności miękkich	1. Rozmowy 2. Zalecenia 3. Dodatkowe certyfikaty 4. Dane liczbowe *Wypisz wskaźniki związane z twoimi umiejętnościami miękkimi	Wypisz wskaźniki i opisz jak powiązane są z umiejętnościami miękkimi.
Innowacyjność/ Kreatywność				
Podejmowanie decyzji				
Podejście strategiczne				
Rozwiązywanie problemów				
Ustalanie celów				
Komunikacja				
Zarządzanie				